

ВНУТРІШНІ ТА ЗОВНІШНІ ВПЛИВИ НА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ

студентка Попова О.М.,

доц. Зайцев О.В.

Глобалізація сприяє посиленню могутності найрозвиненіших країн світу і послабленню економічного потенціалу країн, що розвиваються. Країни з низьким рівнем розвитку втрачають економічний суверенітет у сфері грошово-кредитної політики.

Внутрішньою загрозою суверенітету грошово-кредитної політики є тиск збоку уряду, його втручання в проведення монетарної політики Національним банком України, а зовнішніми — прихований вплив міжнародних організацій та окремих країн у проведенні грошової політики, збільшення обсягів надходжень до України іноземного капіталу, насамперед у вигляді короткострокових, спекулятивних інвестицій чи короткострокових позичок.

Вплив глобалізаційних процесів на незалежність грошово-кредитної політики може бути як позитивним, згідно з яким фінансова глобалізація створює численні вигоди, так і негативним.

Зовнішні чинники впливають на внутрішню грошову та фінансову стабільність держави, на суверенітет.

Чим більше держава підтримує абсолютність своїх рішень, тим більше вона втрачає в суверенітеті. Отже, держава повинна погоджуватися на міжнародний компроміс. В зв'язку з цим держава не здатна політично забезпечувати власний суверенітет. Традиційні структури держави втрачають власну функцію.

Для успішного виконання завдань, що поставлені перед центральним банком органам грошової влади потрібен високий рівень автономії. Ця проблема розв'язується шляхом законодавчого закріплення незалежності центральних банків [1, с. 105-112].

Враховуючи взаємозв'язок між незалежністю центрального банку та особливостями застосування інструментів грошово-кредитної політики, можна

сказати, що відбувається явний політичний вплив з боку уряду. Саме уряд висуває своїх представників до Ради Національного банку України, а також уряд може оголосити Раді свою недовіру.

Іноземний капітал позитивно впливає на розвиток банківської системи в цілому. Однак, присутність іноземного капіталу у вітчизняній системі має також негативні моменти. Іноземний банківський капітал не призвів до зниження ставок за кредитами, що вплинуло на ефективність і конкурентоспроможність вітчизняної банківської системи. Також, видача банками з іноземним капіталом кредитів фізичним особам призводить до подорожчання споживчих товарів [2].

Співробітництво України з міжнародними організаціями не сприяє формуванню ринкової економіки України, тому доцільно звести його до мінімуму [3].

Об'єктивний процес інтернаціоналізації фінансових ринків обумовив вразливість монетарної політики, та стимулювання проведення виваженої грошово-кредитної політики.

Незалежність Центрального банку значною мірою залежить від інституційної структури монетарної влади. Законодавче закріплення незалежності Національного банку України відбулося в законі України «Про Національний банк України», в якому врахований як світовий досвід функціонування грошової влади, так і специфіка національних умов.

Даний Закон вважається найуспішнішим законодавчим актом, який став суспільним компромісом, врахував всі аспекти взаємодії Національного банку України з урядом.

Присутність іноземного капіталу на фінансовому ринку України в цілому позитивно впливає на розвиток банківської системи, забезпечує міжбанківську конкуренцію та впровадження новітніх банківських технологій [4].

Проте кількість банків з іноземним капіталом та його частка в сукупному капіталі українських банків є значною, що дозволить іноземним банкам зайняти домінуючу позицію на банківському ринку України, сприяти витісненню українського банківського капіталу за рахунок зовнішніх залучень ресурсів.

Проаналізувавши внутрішні та зовнішні впливи на незалежність грошово-кредитної політики, можна зробити висновок про суттєву модифікацію суверенітету грошово-кредитної політики в Україні, що вимагає мінімізації негативного впливу в даному напрямку.

Список використаної літератури:

1. Зайцев, О.В. Гроші та кредит : конспект лекцій для студ. спец. 6.030508 "Фінанси і кредит", 6.030504 "Економіка підприємства", 6.030507 "Маркетинг", 6.030601 "Менеджмент і адміністрування" усіх форм навчання / О.В. Зайцев, О.В. Галахова. - Суми : СумДУ, 2009. - 150 с.

2. Баранова, А.С. Проблеми забезпечення сталості грошової одиниці України / А.С. Баранова, О.В. Зайцев // Економічні проблеми сталого розвитку: тези доповідей науково-технічної конференції викладачів, співробітників, аспірантів і студентів факультету економіки та менеджменту присвяченої Дню науки в Україні та 60-річчю СумДУ, 21-25 квітня 2008 р. - Суми: СумДУ, 2008. - Т.2. - С. 49-50.

3. Шнітке, Я.Ю. Проблеми готівкового обігу / Я.Ю. Шнітке, О.В. Зайцев // Економічні проблеми сталого розвитку: тези доповідей науково-технічної конференції викладачів, співробітників, аспірантів і студентів факультету економіки та менеджменту присвяченої Дню науки в Україні та 60-річчю СумДУ, 21-25 квітня 2008 р. — Суми: СумДУ, 2008. — Т.2. — С. 11.

4. Іващенко, І.Ю. Міжнародний кредит та його використання в Україні / І.Ю. Іващенко, О.В. Зайцев // Економічні проблеми сталого розвитку: тези доповідей науково-технічної конференції викладачів, співробітників, аспірантів і студентів факультету економіки та менеджменту присвяченої Дню науки в Україні та 60-річчю СумДУ, 21-25 квітня 2008 р. - Суми: СумДУ, 2008. - Т.2. - С. 157-158.

Попова, О. М. Внутрішні та зовнішні впливи на незалежність грошово-кредитної політики [Текст] / О. М. Попова, О. В. Зайцев // Економічні проблеми сталого розвитку : збірник тез доповідей науково-технічної конференції викладачів, співробітників, аспірантів і студентів факультету економіки та менеджменту присвяченої Дню науки в Україні (21-24 квітня 2009 р.). - Суми : СумДУ, 2009. - Ч.1. - С. 199-200.